

Doc. dr. Laimutė Jakavonytė (VU)

Egzistencinis mąstymas kaip individualus maištas prieš visuotinybę

Pranešimo santrauka:

Atitvėto geležine uždanga nuo garbių mokslininkų Vakaruose įtakos Arvydo Šliogerio pirmosios publikacijos apie Søren Aabye Kierkegaard kūrį pasižymi požiūriu originalumu ir santykio su danų filosofo palikimu autentiškumu. Kierkegaard egzistencinio mąstymo analizė pasitarnavo originalių Šliogerio išvalgų apie substancinį individą ir juslinę transcendenciją gimimui. Šliogerio atlikta egzistencinio mąstymo kaip opozicijos hėgeliskajai filosofijai analizė nepraranda savo aktualumo ir šiandien. Puikiai išmanydamas marksistinės dialektikos kaip materialistinės hėgelizmo revizijos specifiką Šliogeris pagrindė originalų požiūrį į Kierkegaard egzistencinę dialektiką, kuri, priešingai hėgeliskai ar marksistinei dialektikai, paneigia dialektinio vystymosi principo visuotinumą. Šliogeris buvo vienas pirmųjų mąstytojų suabejojusių dėsninga ir būtina individo laisvės pažanga atgavusioje nepriklausomybę mūsų valstybėje, jis drąsiai reiškė susirūpinimą dėl to, kad marksizmo ideologiją keičia vartotojų visuomenės pertekliaus-apgaulės ekonomika ir technologinis despotizmas, kurie yra ne mažiau priešiški individo dvasinei laisvei ir autentiškai egzistencijai.